

“ทีวี” ... ช่วยส่งเสริมพัฒนาการจริงหรือ

“ปัจจุบันทีวีหรือสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็ภาพยนตร์ วิดีโอเกมส์ วิทยุหรืออินเทอร์เน็ต ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนเราไม่เว้นแม้แต่เด็กทุกวัยที่อาจกำลังเผชิญกับผลกระทบจากทีวีทั้งปัญหาทางด้านสุขภาพกาย ทัศนคติต่างๆ และพฤติกรรมของเด็ก”

พ่อแม่ไม่ควรปล่อยให้ทีวีเป็นที่เล็งดูแลลูกน้อยแทนพ่อแม่ เด็กเล็กโดยเฉพาะอายุน้อยกว่า 1 1/2 -2 ปี มีความสนใจในภาพ แสง และสีทางทีวีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว แต่ความสามารถทางสติปัญญายังไม่มากพอที่จะเข้าใจเนื้อหาของทีวีที่น่าเสนอได้และรายการทีวีโดยทั่วไปไม่ได้ผลิตสำหรับเด็ก โดยเฉพาะ เมื่อเด็กดูทีวีจะทำให้ขาดโอกาสในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เลี้ยงดูหรือทำกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย เช่น การเล่นอย่างมีเป้าหมาย และยังเป็นการสื่อสารทางเดียว ทำให้เด็กไม่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการอย่างเหมาะสม

ปัจจุบันมีการศึกษามากขึ้นในต่างประเทศเกี่ยวกับผลกระทบของการดูทีวีต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก ซึ่งขึ้นอยู่กับ โปรแกรมและเนื้อหาของรายการทีวีที่เด็กดู เช่น พ่อแม่บางรายชอบเปิดรายการเทเลทัปบี้หรือซีซามีสตรีทให้ลูกน้อยดู จะทำให้ลูกมีคำศัพท์น้อยและความสามารถในการแสดงออกของภาษาลดลง หรือให้ลูกน้อยดูการ์ตูนบาร์นนี่และผองเพื่อน อาจทำให้ลูกน้อยมีคำศัพท์น้อยได้เช่นเดียวกัน โดยทั่วไปลูกน้อยจะมีโอกาสเรียนรู้จากทีวีได้น้อยกว่าประสบการณ์ตรงในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นจริง ถึงแม้ว่าลูกน้อยจะไม่ได้ดูทีวีตลอด แต่บางบ้านมักนิยมเปิดทีวีไว้ทั้งวัน บ้างผู้ใหญ่อีกดูเอง หรือเปิดไว้ไม่ให้เสียง ซึ่งพบว่าการเปิดทีวีนั้นจะทำให้รบกวนการเล่นของเด็กปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ปริมาณและคุณภาพของคำพูดที่พ่อแม่ใช้ในการสื่อสารกับลูกน้อยก็จะลดลงเช่นเดียวกันเมื่อเปิดทีวี บางการศึกษาถ้าให้เด็กดูทีวีตั้งแต่อายุน้อยกว่า 3 ปี อาจส่งผลกระทบต่อระดับสติปัญญา โดยเฉพาะด้านการอ่านหนังสือของเด็กเมื่ออายุ 7 ปีได้

ทีวียังมีผลเสียต่างๆ ต่อเด็ก ทำให้เกิดความก้าวร้าวและมีพฤติกรรมรุนแรงมากขึ้น จากการศึกษาที่เด็กมีพฤติกรรมลอกเลียนแบบ สมองส่วนที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์ หรือการตรวจสอบและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ดีให้ถูกต้องนั้นทำงานน้อยลง จนทำให้เด็กเกิดความเคยชินต่อภาพความรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงตามมา เด็กที่ดูทีวีมากยังมีโอกาสเกิดโรคอ้วนมากขึ้น เพราะเด็กได้รับอิทธิพลจากสื่อหรือโฆษณาเกี่ยวกับขนม เครื่องดื่ม หรืออาหารต่างๆ ที่มีรสหวานและให้พลังงานมาก ทำให้อยากกินอาหารตามที่เห็นมาจากทีวีมากขึ้นด้วย นอกจากนี้เด็กยังไม่ค่อยได้ออกแรงหรือออกกำลังกายระหว่างดูทีวี หรือดูทีวีแล้วกินขนมต่างๆ ไปด้วย จะยิ่งเสี่ยงต่อการเกิดโรคอ้วนมากขึ้นทีวียังมีแหล่งข้อมูลหรือภาพต่างๆ ที่ยั่วเย้าทางเพศ ซึ่งมีผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของเด็กด้วยเมื่อโตขึ้น ทำให้มีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่ไม่

เหมาะสม หรือมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และตั้งครรถ์ตั้งแต่ยังเป็นวัยรุ่นได้

เด็กอาจเรียนรู้ผ่านการเลียนแบบเท่านั้น แต่ไม่ได้เข้าใจความหมายอย่างแท้จริงของสิ่งที่สื่อพยายามจะนำเสนอ พ่อแม่ไม่ควรให้เด็กเล็กอายุน้อยกว่า 2 ปีดูทีวี แต่ควรเน้นการเล่นตามธรรมชาติมากกว่า เด็กที่มีอายุมากกว่า 2 ปีขึ้นไป ควรจำกัดเวลาในการดูทีวีให้น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ทั้งนี้พ่อแม่ควรคัดกรองรายการที่เหมาะสม ไม่มีภาพความก้าวร้าวรุนแรง ถึงแม้ว่าจะเป็นรายการการ์ตูนก็ตาม หรือมุ่งเน้นไปในทางเพศ นอกจากนี้พ่อแม่ควรดูไปพร้อมกับลูกน้อยและให้คำแนะนำที่เหมาะสมเพื่อให้ลูกน้อยสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่ควรนำทีวี วิดีโอเกมส์ หรือคอมพิวเตอร์ที่ต่อกับอินเทอร์เน็ตไปไว้ในห้องนอนของลูกน้อย เพราะจะทำให้ลูกน้อยได้รับสื่อเหล่านี้ได้ง่ายขึ้น พ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการดูทีวี ไม่ดูมากจนเกินไป และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วย